rsg Wiringherlant

DIA-onderdelen uitgelegd

Extra uitleg voor ouders en leerlingen

In deze folder leggen we uit waar DIA precies naar kijkt bij Nederlands, Engels en rekenen. Ook geven we handvatten voor thuis. Het doel is niet om thuis extra toetsen te oefenen, maar om beter te begrijpen wat een uitslag betekent en hoe u uw kind op een rustige manier kunt ondersteunen.

Belangrijk om te weten: een DIA-uitslag laat vooral zien waar een leerling op dat moment staat en waar groei mogelijk is. Kijk daarom niet alleen naar de letter of het niveau, maar vooral ook naar het verhaal erachter: wat gaat al goed en welk onderdeel vraagt misschien wat extra aandacht?

Nederlands

*Bij Nederlands nemen we drie onderdelen af: **Diatekst** (begrijpend lezen), **Diawoord** (woordenschat) en **Diaspel** (spelling en taalverzorging).*

Onderdeel	Waar kijkt DIA naar?	Wat kunt u thuis doen?
Diatekst	Begrijpend lezen op drie niveaus: • **micro**: woorden en zinnen • **meso**: verbanden tussen zinnen en alinea's • **macro**: de tekst als geheel	Lees samen een korte tekst, artikel of nieuwsbericht. Vraag bijvoorbeeld: • Wat betekent dit woord? • Waar verwijst dit woord naar? • Waar gaat de tekst vooral over? • Wat wil de schrijver duidelijk maken?
Diawoord	Woordenschat. DIA kijkt of een leerling woorden begrijpt en kan plaatsen in de juiste context.	Bespreek onbekende woorden die u tegenkomt in boeken, op tv of in gesprekken. Laat uw kind het woord in eigen woorden uitleggen en gebruik het samen nog eens in een zin.
Diaspel	Spelling en taalverzorging. DIA kijkt bijvoorbeeld naar woorden, werkwoorden en taalbegrippen.	Laat uw kind bij een spelfout niet alleen het goede antwoord overschrijven, maar ook uitleggen waarom het zo geschreven wordt. Korte oefenmomenten werken vaak beter dan lange rijtjes leren.

Praktisch handvat bij lezen: vraag niet meteen: "Wat is het goede antwoord?" Maar liever: "Hoe weet je dat?" of "Welk stukje uit de tekst helpt je hierbij?" Zo helpt u uw kind om beter te verwoorden hoe het leest en begrijpt.

Engels: welke onderdelen behandeld DIA?

Bij Engels nemen we twee onderdelen af: ***Diatekst*** *(begrijpend lezen) en* ***Diawoord*** *(woordenschat).*

Onderdeel	Waar kijkt DIA naar?	Wat kunt u thuis doen?
Diatekst	Begrijpend lezen in het Engels. DIA kijkt of een leerling informatie uit een Engelse tekst kan halen en globaal begrijpt waar de tekst over gaat.	Lees af en toe samen een korte Engelse tekst, bijvoorbeeld over een hobby, sport of muziek. Vraag eerst: "Waar gaat dit over?" en pas daarna naar losse woorden of details.
Diawoord	Engelse woordenschat. DIA kijkt of een leerling veelvoorkomende Engelse woorden kent en begrijpt binnen een context.	Oefen woorden niet alleen als losse vertaling, maar in een zin of situatie. Laat uw kind bijvoorbeeld een Engels woord uitleggen en er zelf een nieuwe zin mee maken. Zet bij films/series de ondertiteling in het Engels aan. Zo leert uw kind Engelse woorden herkennen en begrijpen in een natuurlijke context.

Praktisch handvat bij Engels: begrijpend lezen in het Engels draait niet om ieder woord letterlijk vertalen. Help uw kind liever om eerst het onderwerp en de hoofdlijn van de tekst te pakken. Dat geeft vaak meer rust en overzicht.

Rekenen: welke onderdelen behandeld DIA?

Bij rekenen kijken we in ieder geval naar deze onderdelen: ***getallen, meten en meetkunde, verhoudingen en verbanden.***

Onderdeel	Waar kijkt DIA naar?	Wat kunt u thuis doen?
Getallen	Getalbegrip en bewerkingen, bijvoorbeeld werken met hele getallen, decimalen, breuken en basisbewerkingen.	Laat uw kind praktisch rekenen met geld, tijd, aantallen of scores. Bijvoorbeeld: "Hoeveel krijg je terug?" of "Hoeveel spullen zijn dat samen?"
Meten en meetkunde	Werken met maten, omrekenen, oppervlakte, inhoud, tijd en ruimtelijk inzicht.	Gebruik dagelijkse situaties: een kamer opmeten, kookmaten omrekenen, reistijd uitrekenen of samen kijken naar plattegronden en vormen.
Verhoudingen	Rekenen met verhoudingen, breuken, percentages en schaal.	Gebruik voorbeelden als aanbiedingen, recepten of sportcijfers. Vraag bijvoorbeeld: "25% korting op 40 euro, wat betaal je dan?" of "Pas het recept aan naar X aantal personen."
Verbinnen	Tabellen, grafieken en samenhang tussen gegevens.	Bekijk samen een grafiek of tabel uit het nieuws, een weerapp of sportoverzicht. Vraag: "Wat valt je op?", "Waar zie je een stijging?" of "Welke informatie haal je hieruit?"

Praktisch handvat bij rekenen: vraag niet alleen naar het antwoord, maar kijk kritisch of jouw antwoord logisch en realistisch is. Bijvoorbeeld: "Hoe pak je dit aan?" of "Waarom kies je deze stap?" Zo krijgt uw kind meer grip op de denkstappen achter rekenen.

Zo kunt u thuis helpen

Wat helpt vaak wel?

- Kijk eerst samen naar wat al goed gaat.
- Kies daarna hooguit één onderdeel waarop groei mogelijk is.
- Gebruik kleine, gewone momenten thuis in plaats van lange oefensessies.
- Laat uw kind uitleggen hoe het denkt of leest.
- Sluit aan bij interesses van uw kind, zoals sport, muziek, games of actualiteit.

Wat werkt meestal minder goed?

- Veel losse rijtjes stampen zonder betekenis of context.
- Meteen verbeteren zonder eerst te vragen hoe uw kind het zelf ziet.
- Te lang doorgaan als de spanning oploopt.
- Van één lagere score een groot probleem maken.
- Thuis een extra “schoolprogramma” maken; kleine stapjes zijn vaak effectiever.

De tips en voorbeelden in deze folder zijn bedoeld als handvatten, niet als extra huiswerk. Kijk vooral samen met uw kind wat past, waar behoefte aan is en wat op een natuurlijke manier in het dagelijks leven meegenomen kan worden.

Want leren gebeurt niet alleen op school, maar ook in de kleine momenten thuis.